

Vier en veertig Hollandsche marinemannen werden gearresteerd en onder bewaking van Indonesische militairen te Malang, in het marine kampement geïnterneerd, waarna het eskader naar zee ging. Vlak daarop evenwel opnieuw gemeenschappelijke dienstweigering, thans van het Indonesische marinepersoneel van vliegkamp en werf, waarop vierhonderd man op het eiland Madoera werden geïnterneerd.

Weer was de discipline hersteld, totdat de mara kwam, dat de bemanning van de Zeven nog verder was gegaan en zich van het schip had meester gemaakt, waaruit blijkt dat het met die herstelde discipline maar larie was en de agitatie integendeel in kracht toe was genomen.

De daad van deze bemanning is tot nu toe wel het meest beteekenende op dat gebied geweest. Deze daad is wat betekenis betreft gelijk aan die van de bemanning der Potemkin in 1905 (of van Duitschland 1918 - Rusland 1917).

In de pers komt de haat van de bezittende klasse tegen de muitende makers zeer sterk tot uiting. De oliemagnaat en oudminister Colijn en ook de regering eischt bloed. Het schip moet getorpedeerd worden, vliegtuigen moeten het vernietigen. Geen pardon, Geen onderhandelingen. Slechts één sommatie en dan bloed.

Laten de heeren wat voorzichtig zijn en een voorbeeld nemen aan hun klassegenooten, die thans de gevangenen van de muiters zijn, of op een eerbiedige afstand achter de Zeven aanjengelen en niet zoo'n keel opzetten. Ze zitten wel is waar in Den Haag, maar op Buitenzorg kunnen de muiters snel genoeg komen en de demonstreerende heeren en dames van de Indonesische uitbuiterswereld afdoende aan het verstand brengen dat de machtsverhoudingen zich op het oogenblik aanmerkelijk gewijzigd hebben.

Overigens kunnen de heeren een proeve van hun heldenmoed geven door te probeeren op oud-vaderlandsche wijze het muiterschap te enteren. De inktkoelie die schreef dat vroeger muiten met de handspak werd bedwongen, zou dan de leiding kunnen nemen. Maar de helden van N.R.Ot. „Telegraaf“, Handelsblad en Indische pers geven de voorkeur aan een onderzeeër of vliegtuig, dan hoeven ze zelf niets te doen, maar laten zij verdoolde en karakterlooze klassegenooten van ons het voor hun opknappen. En daartegen kunnen de muiters zich heel moeilijk verweren.

Maar het feit dat de Dornier vliegbooten anderhalf etmaal op Priok noodig hadden om benzine te laden wettigt het vertrouwen in de solidariteit van de marinemannen. Thans zijn zij vertrokken, met onbekende bestemming. Hoe dat ook de strijd voor de Zeven af mag loopen, deze daad van die kameraden is een van de lichtende momenten in deze duistere tijd.

Laat deze daad een spoorslag zijn om met volle kracht aan de revolutionaire propaganda te werken.

Hoog de klasse-solidariteit.

Bovenstaand artikel ontvingen we Donderdag 8 Februari, toen de Zeven Provincieën dus nog in handen van de bemanning was, van een kameraad, die van de marine goed op de hoogte is. We drukken het graag af, vooral omdat het van belang is om het historisch overzicht dat het geeft van de verhoudingen bij de marine. Wat de laatste gebeurtenissen betreft met de Zeven Provincieën kunnen we het daarentegen niet onderschrijven; we gelooven niet dat we hier mogen spreken van een "Hollandsche Potemkin", zooals dat over het algemeen in de Arbeiderspers gebeurt. Een en ander zal wel blijken in het volgende artikel, dat onze eigen indruk weergeeft.

P. I. C. PERSDIENST VAN DE GROEPEN VAN INTERNATIONALE COMMUNISTEN

Deze dienst wordt aan belangstellenden gratis toegezonden. Stuur ons uw vrijwillige bijdrage.

Int Instituut Soc. Geschiedenis Amsterdam

DOELSTELLING:

De ontwikkeling van het kapitalisme voert tot steeds heviger crisissen, welke in steeds groter werkloosheid en telkens diepere ontwringing van het productieapparaat hun uitdrukking vinden, waardoor miljoenen arbeiders buiten de productie staan en aan de uit-hongering zijn prijsgegeven. Daarbij nemen de belangen-tegenstellingen tusschen de ver-schillende landen steeds scher-per vormen aan, waardoor de

economische oorlog in een nieuwe wereldoorlog uitmond. De toenemende verarming en de steeds groeiende onzekerheid van bestaan dwingen de arbeidersklasse den strijd voor de communistische productiewijze aan te binden. De groepen van Internationale Communisten wekken de arbeiders in dezen strijd op, het beheer en de leiding van productie en distributie volgens algemeen geldende, maatschappelijke regels ZELF ter hand te nemen, om zoo DE ASSOCIATIE VAN VRIJE EN GELIJKE PRODU-

CENTEN te verwezenlijken. De groepen van Internationa- nale Communisten zien den wezenlijken voortgang der arbeidersbeweging in de ont-wikkeling van het zelfbewust-zijn der arbeiders. Daarom plaatsen ze zich tegenover de leiderspolitiek van de parie-mentaire partijen en van de vakbeweging en stellen de leuzen: ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN! DE PRODUCTIE IN HAN- DEN VAN DE BEDRIJFS- ORGANISATIES!

ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN! DE PRODUCTIE IN HANDE DER BEDRIJFSORGANISATIE'S!

Zesde jaargang No 5. Februari 1933 No 3.

Massataktiek.

Voordat de grondslag werd gelegd, waarop het proletariaat tot zelfstan- dige massa-taktiek kon komen, moest het kapitalisme eerst verschillende ont- wikkeliingsstadia doorloopen. Van handwerk en kleinindustrie moest het eerst tot grootindustrie worden om een aaneengesloten massa van het proletariaat te maken, zijn moderne vervlechting met den staat maakt, dat het proletari- aat in alle vraagstukken van strijdtaktiek tegenover deze macht zijn hou- ding moet bepalen. Het vraagstuk van den staat moet in het midden der pro- letarische aandacht staan in verband met de te vilgen taktiek. Deze drie ontwikkelingsfasen: handwerk en kleinindustrie - grootindustrie - staats- kapitalisme, weerspiegelen zich duidelijk in de proletarische strijdtak- tiek.

De kapitalistische ontwikkeling ingeluid door de Fransche revolutie van 1789 vormt den grondslag voor de taktiek en leuzen der klassegevechten van 1830 en 1848. De dreiging der proletarische revolutie begint en de bour- geoisie ziet het proletariaat in scherper tegenstelling tegenover zich. De burgerlijke groepen die nog aan de revolutie deelnemen, nemen een meer wei- felende houding aan; het proletariaat ziet zich in hoofdzaak nog geteund door intellectuele groepen; de leuzen "brood en arbeid" gewagen reeds van hun proletarische herkomst; de taktiek is het barrikade-gevecht. De zelf- standige ideologie komt tot uiting in het kommunistisch manifest dat in 1847 ontstaat.

In de Fransche revolutie was het proletariaat nog zeer klein, de boe- ren en kleinburgers vormden de meerderheid der bevolking; ideologisch vorm- de het een eenheid met de opkomende bourgeoisie en trad niet met eigen doelstelling op den voorgrond. Het vormde ten allen tijde de hulptroepen der kleine en groote bourgeoisie. Wel kon deze ideologie zich reeds verhef- fen tot het communisme van Babeuf, doch het bleef een samenzwering, die geen weerklink vond bij de massa en van zelf sprekend was de taktiek geen massataktiek. De samenzwering is de burgerlijke strijdtaktiek, de taktiek om het staatsapparaat te veroveren, de taktiek in den strijd tusschen verschillende heerschersklijken.

In de revoluties van 1830 en '48 treedt het proletariaat al meer op den voorgrond. In 1831 wordt voor het eerst op het vaste land de staking, dit bij uitstek machtige proletarische strijdmiddel, toegepast. 40.000 arbeiders leggen gedurende 8 dagen door ellende gedreven in de groote zijde-industrie de arbeid neer. (In Lyon). Onmiddellijk wordt de "beproeft" taktiek van het barrikadegevecht toegepast; de stad komt in handen der arbeiders. Als echter eenige dagen later het militair de stad binnentrekt vindt het deze volkomen rustig. De arbeiders gaan weer aan hun werk. Geïsoleerd als zij staan, kunnen zij geen profijt van hun overwinning trekken. Al was het een massa die in strijd ging, de taktiek was niet in de eerste plaats gericht op het betrekken der massa in den strijd, de krasht werd in de eerste plaats gezocht in het barrikadegevecht. Dit kon ook niet anders. Door de economische structuur vormde het proletariaat nog geen eenheid, ook niet naar den geest. De algemeene deelname aan het veroveren der macht, was nog niet in de hoofden doorgedrongen. Ieder proletarisch verzet bleef een uitbarsting van woede en ontwikkelde zich voortaan op dezelfde wijze, eindigende in de nederlaag.

De taktiek der massastaking voor algemeene doeleinden kon nog niet worden doorgevoerd, het kapitalisme moest zich eerst zelf meer aaneensluiten, machtiger, geconcentreerder worden. Deze op zich zelf staande stakingen tasten het economisch leven niet aan. Waar door revolutionair optreden belangrijke machtsverschuivingen plaatsvonden, vecht het proletariaat naast en voor de bourgeoisie.

Met de ontwikkeling naar de grootindustrie, ontstaat bij het proletariaat voornamelijk de behoefte zich aaneen te sluiten. Het begint in te zien, dat de massa het moet doen, er wordt verzamelen geblazen en veel theoretische arbeid over doel en middelen wordt volbracht. Te zwak om het als klasse tegen de versterkte bourgeoisie op te nemen, laat het voortaan af van het barrikadegevecht, wat tegenover de gegroeide machtsmiddelen der bourgeoisie geen zin meer heeft. Door het afschaffen der burgerwachten, die veelal het eerst naar de opstandelingen overliepen, de technische verbetering der verkeersmiddelen wat een snel vervoer van troepen mogelijk maakt en de verbetering in de wapentechniek (in dezen tijd wordt de onderwetsche voorlader door de veel sneller vurende achterlader en het magazijngeweer vervangen) kan ieder barrikadegevecht, ieder stuk strijd, dat op die wijze op den spits gedreven wordt, slechts in een bloedbad eindigen en beteekende een ontbrekking der proletarische klasse. Deze taktiek diende het reactionairste en brutaalste gedeelte der bourgeoisie om provocateurs onder de arbeiders te zenden om zoodoende een slachting tot stand te brengen. 1)

De opkomst der grootindustrie is tegelijk de uitbouw en bevestiging der macht van de bourgeoisie, doch het beteekent eveneens de emancipatie van het proletariaat, de waarheid dat de geschiedenis een geschiedenis van klassenstrijden is dringt door; het begint zich zelf als klasse te voelen.

Waar de bourgeoisie in haar omhoogstijgen als klasse nog op machten in het verleden stuit, schaart zij zich aan de zijde van het proletariaat. Bij vele stakingen in 1905 in Rusland, waar de strijd tegen deze machten toen nog in gang was, betaalden vele ondernemers het geheele of halve loon gedurende de stakingsdagen door. Bij de Zwitsersche spoorwegstaking van 1897 was de houding der Regeering tegenover de stakers zeer loyaal, omdat zij daardoor hoopte haar nationalisatieplannen te verwezenlijken. Zoo vallen de belangen van proletariaat en bourgeoisie onder de grootindustriële ontwik-

1) In 1888 werd de voorzitter der revolutionaire socialistes Lalsi in België als regeeringsagent ontmaskerd.

keling nog dikwijls samen. De groei van het kapitalisme bracht ook geregeld voordeelen aan het proletariaat. Voor de industrie heeft het kapitalisme geschoolde arbeiders noodig, het onderwijs wordt dus verbeterd, voor haar militarisme krachtige soldaten, om haar eigen gezondheid niet in gevaar te brengen hygiënische toestanden in de groote steden waar de menschenmassa's zich beginnen op te hoopen. Het vereenigingsrecht en de vrijheid van drukpers heeft de bourgeoisie in haar strijd tegen de machten van het verleden zelf noodig, het voortschrijven der wetenschap eischt opruiming van overgeleverde begrippen en tradities en openbaarheid. Allemaal dingen die het proletariaat ook ten goede kwamen, en die vanuit het parlement door beïnvloeding der publieke opinie bevorderd konden worden. Een onverzoenlijke strijd los van alles geheel zelfstandig was voor het proletariaat onmogelijk al werd op momenten hier endaar de klassenstrijd wel meedogenloos gevoerd.

Natuurlijk is er in deze ontwikkeling geen scherpe afbakening noch in tijd, noch in plaats, noch in vorm. De grootindustriële ontwikkeling valt niet in alle landen in den zelfden tijd, komt niet overal onder de zelfde voorwaarden, niet onder den zelfden vorm.

Zoo waren organisatievorm en taktiek van het proletariaat ook verschillend.

Wat was voor het proletariaat in het algemeen de aangewezen taktiek onder de ontwikkeling naar de grootindustrie? Vooral een voorzichtig laveren. Werd de bourgeoisie te veel verschrikt door daden van geweld en scherp strijd, dan verbond zij zich meer met haar vroegere vijanden op wie zij meer en meer macht veroverde, terwijl het proletariaat te zwak en geïsoleerd stond om de overwinning zelfstandig te bevechten en te gebruiken. De massale strijd taktiek was dus onmogelijk, doch de massa's verzamelen in groote partijen en vereenigingen, de socialistische gedachte in de massa's doen wortelschieten, het organisatiebegrip en discipline bijbrengen, dat konden de vruchten zijn van deze periode, waarbij het parlementaire kende diensten bewees.

Geen wonder dat bij een dergelijke staat van zaken de gedachte van een gemakkelijke weg naar het socialisme door een verzoening der klassen kon postvatten en zich meesters maken van de massa's met hun machtige organisaties, pers en invloed in de openbare lichamen.

Thans onder groot industriële en staatskapitalistische verhoudingen is deze illusie wreed verstoord, oorlogen en crisissen als nooit te voren wisselen elkaar af. Nog slechts door middel van openlike of bedekte diktatuut kan geheerscht worden. Vrijheid van meeningsuiting, drukpers en vergadering, worden vernietigd.

De bourgeoisie, het kapitalisme heeft de volledige macht veroverd, de feodale machten uit het verleden zijn vergaan of met het kapitalisme vergroeid. Tegen dezen heeft het niet meer te vechten. De steun van het proletariaat kon het reeds lang ontberen. Slechts één tegenstelling blijft, die van kapitaal en arbeid. Zooals in de periode van omhoogstijgen van het kapitaal, het de massa moest zijn, die voor een bepaalde taktiek gewonnen moest worden, de taktiek van parlementarisme, de verbreiding der socialistische gedachte onder de massa, beïnvloeding der openbare meening door propaganda, demonstraties, een machtige pers, enz., zoo moet nu weer de massa het zijn, die de socialistische gedachte verwezenlijken moet onder veranderde voorwaarden, met het doel direct in zicht. Het proletariaat staat met z'n machtige organisaties geschaard om de socialistische gedachte machteloos. De oplossing is te verwachten van een nieuwe taktiek wat strijdwijze, organisatievorm en propaganda aangaat. De strijdwijze wordt den proletariëers door de voorwaarde der huidige structuur, in 't bijzonder door de plaats der vakvereenigingen opgedrongen in den vorm van de

4.

wilde staking, het spontaan verzet, waarbij ieder arbeider tot strijder wordt en moet worden. Nu wij dit schrijven heeft ~~XXXXXXXX~~ het Duitse kapitalisme zoo juist Hitler aan het bewind gesteld. Zonder parlement werd reeds lang geregeerd. Het recht van vergaderen, staken, het vrije woord, zijn het proletariaat ontnomen. Hoe is verzet mogelijk, indien dit niet in olke hoofd en hart rijst en tot zelfstandig handelen voert? Hoe is macht en verweer nog mogelijk, indien niet direct getracht wordt, allen in dezen strijd te betrekken?

Zij die denken, dat de vakverenigingen nu werkelijk tot optreden der arbeiders zullen aansporen, vergissen zich deerlijk. Men zal deze vermeende machtsinstrumenten onder de Hitlerdictatuur voor vernietiging trachten te bewaren, wat alleen mogelijk is, als men zich naar zijn wil voegt, terwijl dit verkeerd inzicht der goedwillenden versterkt wordt door het persoonlijk belang der vakverenigingsburekragen. Het zullen machtsinstrumenten zijn van den Hitlerstaat.

Als het de massa zelf moet zijn, die nu de gedachte moet verwezenlijken, dan moeten de propagandisten ook onder de massa zijn. Bij ieder spontaan verzet moeten deze arbeiders vertrouwen en aanzien door voorbeeld en opoffering en inzicht trachten te winnen. Geen heerschers, geen hysterisch-romantische helden, maar kameraden en medestrijders, die er op wijzen, dat elk verzet nu moet uitloopen in een strijd om de macht. Het stilleggen der bedrijven is nog geweldiger strijdmiddel dan voorheen zoodat het kapitalisme alle maatregelen neemt, om dit te voorkomen. Door deze ontwijking worden alle machtsmiddelen van het kapitalisme ontkracht ~~en~~ heeft het proletariaat de kans zich te bewapenen. Kan het proletariaat de bedrijven stilleggen, dan kan het ze ook aanwenden tegen de machten van het kapitaal. DE NOODZAAK, DE BEDRIJVEN TE GEBRUIKEN ALS STRIJDMIDDEL TEGEN DE HEERSCHENDE KLASSE, ZAL TEVENS LEIDEN TOT ORGANISATIE EN BEHEER DER PRODUCTIE.

Het parlement is en wordt in de meeste staten onder de staatskapitalistische ontwikkeling vernietigd. Krampachtig klemmen de partijen zich aan de laatste stroohalm/ der verkiezingen vast. Propaganda door de partij is niet meer mogelijk. De pers is gemulkerfd. Zichzelf opheffen, dat nooit. Hun bedrog, als zouden zij nog iets voor het proletariaat betekenen, wordt meer dan ergerlijk. Alles wat zich als parlementair lichaam wil handhaven is echter ten doode opgeschreven of dient op een of andere manier de dictatuur der Hitlerstaat.

1) In 1888 werd de voorzitter der revolutionaire socialistes Lalei in België als regeeringsagent onmaskerd.

HET WERKLOOZENCONGRES.

Op het congres werd door een afgevaardigde uit Den Haag opgemerkt, dat vele arbeiders niets van de W.S.C.'s moeten hebben, omdat zij uit hoofde van de sympathie welke de C.P.H. heeft voor de W.S.C.'s, daarin (in de W.S.C.'s) een mantelorganisatie van de C.P.H. zien. Dezelfde afgevaardigde meende het congres te moeten opwekken, tegen deze "verkeerde opvatting" zoodat hij het noemde, op te komen en de arbeiders, die nog niet bij de W.S.C.'s zijn aangesloten, aan te toonen, dat de W.S.C.'s niets met de C.P.H. te maken hebben.

Omdat nu vanuit de zaal tegen deze onjuiste voorstelling van zaken, omtrent het ware karakter der W.S.C.'s geen stelling werd genomen, is het goed, het middels dezen weg te doen.

We moeten er ten scherpste tegen protesteeren, dat men de arbeiders ten aanzien van het wezen der W.S.C.'s om den tuin leidt! Voor hen, die in "DE SYMPATHIE VAN DE CPH VOOR DE WSC's" nog geen bewijs zien voor het politieke karakter dier organisatie's, die niet zien, dat voor een groot deel de propagandisten van en voor de WSC's uitsluitend leden en vooraanstaande leden van de CPH zijn en daardoor al bewezen wordt, dat zij inderdaad als mantelorganisatie's van de CPH opgevat moeten worden, voor hen zullen we nog sterker sprekende bewijzen aanvoeren. In de eerste plaats raden we de arbeiders, die nog niet zoo gevangen zijn in hun partij-fanatisme, maar die nog denken willen, aan, om eens na te denken over deze tegenstrijdigheid:

"VORMT JE EIGEN ORGANISATIE'S "VAN ONDEREN OP" en "STRIJDT ONDER LEIDING VAN DE CPH", dus: ONDER EIGEN LEIDING, d.w.z. LOS VAN POLITIEKE PARTIJEN - en daartegenover: JE MOET GEEN EIGEN ORGANISATIE VORMEN - want: DE CPH IS DE EENIGE REVOLUTIONAIRE ORGANISATIE VAN HET PROLETARIAAT!!

Elke bewuste, d.i. denkende arbeider, merkt direct de dubbelzinnigheid en vooral het misleidende van dezen opl. In de tweede plaats kunnen we, in verband met onze opmerking, dat de WSC's door de CPH zijn opgericht, verwijzen naar de resolutie aangenomen op het congres der CPH gehouden op 15 - 16 en 17 Febr. 1930 te A'dam, welke resolutie is vastgelegd in de brochure: "OVER DE LEIDING VAN DEN ECONOMISCHEN STRIJD EN DE TAAK DER CPH." In deze brochure wordt onder het hoofdstuk "ZWAKTEN EN GEBREKEN" blz. 18 als fout 15 genoemd: "verkeerde organisatiegronds lag der werklozenbeweging (WAC) (verenigingsvorm, geen comité's aan de stempelokalen, geen comité's in de werkverschaffingen).

DUS ER WAREN IN FEBR. '30 GEEN WSC's! DAT WAS EEN FOUT VAN DE CPH. DIE FOUT IS NU HERSTELD, NU ZIJN ER WSC's. Toch hebben deze WSC's, opgericht door de CPH, niets met de CPH te maken, durft men volhouden! Dat is misleiding.

En verder: Op blz. 21 van dezelfde brochure onder rubriek "UITBOUW VAN DE REVOLUTIONAIRE OPPOSITIE" wordt bewezen, dat de werklo-

zenconferentie's door de partij (CPH), dus niet "van onderen op", worden vastgesteld en georganiseerd, want men leest onder punt 3 van dat hoofdstuk, waarin de taak der partij wordt behandeld: ORGANISEERING VAN DE WERKLOOZENCONFERENTIE IN MAART. (1930 natuurlijk). En dat brult nog "onder eigen leiding" en "van onderen op"!

Om het karakter der WSC's nog duidelijker te doen zien, diene het volgende en ongeleefde Thomasson leggen we dan voor: Stellingen aangenomen door het P.B. der CPH ter voorbereiding van het congres der CPH op haar (van het P.B.) zitting van 15 en 16 Oct. '32 onder het hoofd: "De werklozenbeweging en haar organisatie" blz. 34 zegt men: "DE WEG, DIE DE PARTIJ GEVOLGD HEEFT BIJ DE OPBOUW VAN DEZE WERKLOOZEN-BEWEGING (de WSC) HEEFT ZICH ALS JUUST BEWEZEN".

Op dezelfde blz. wordt verder gezegd: "Bij die opbouw zijn ernstige fouten gemaakt, waarvan de voornaamste was, de schematische, te plotselinge REORGANISATIE VAN DE ADVIES-COMMISSIE'S TOT WSC's als gevolg van het Rotterdamsche werklozencongres, terwijl de capitulatie voor anarchistische invloeden in de A'damsche stempelstaking een nadelige invloed op de heele werklozenbeweging uitoefende."

En toch zijn de WSC's "van onderen op" tot stand gekomen en hebben niets met de CPH te maken.....

Wie de strijd en de ontwikkeling der WSC's, "opgebouwd door de CPH" bepaalt, blijkt duidelijk op blz. 37 alinea 5 van genoemde stellingen. Hoer naar: GEWAART moet worden tegen het NAAST elkaar werken en zelfs vaak voorkomende TEGENSTELLING tusschen de WSC's EN RVO-GROEPEN aan de "stempellokalen".

Nu, dat komt best in orde. In de WSC-kranten wordt de deugdelijkheid en juistheid van de RVO genoeg aangeprezen en bezongen. Wat er overblijft van de frases over "van onderen op" in de door de CPH "opgebouwde" WSC's (lees genoemde brochure), welke dus vanzelfsprekend CPH-politiek doorvoeren, blijkt hieruit, dat IN DE LEIDINGEN van alle MASSA-ORGANISATIE'S (dus ook WSC's) de PRAKTIJK BEVESTIGD MOET WORDEN, OM DE DOORVOERING VAN DE PARTIJLIJN TE WAARBORGEN. (zie genoemde stellingen blz. 43).

Vatten we het naar voren gebrachte samen, dan stellen we vast:

1. De WSC's zijn door de CPH opgebouwd. (Zie genoemde brochure).
2. De WSC's zijn dus mantelorganisatie's van de CPH.
3. Ze zijn dus niet van de CPH te scheiden.
4. Zij moeten daarom steeds de politiek der CPH voeren.
5. Daarom steunt de CPH de WSC's.
6. De WSC's zijn dus politieke organisatie's onder leiding der CPH.
7. De CPH als sectie van de IIIe Int. verdedigt de Russische verhoudingen en ontwikkeling.
8. De WSC's, opgericht door de CPH, dienen dan ook als propaganda-middel voor de IIIe Int. en de Russische toestand.
9. De voorstelling, alsof in de WSC's alle arbeiders, onverschillig van welke politieke kleur dan ook, verenigd kunnen zijn, en zelf hun strijd bepalen, is grove misleiding. Zij worden voor het karretje van een politieke partij, d.i. de CPH, gespannen.

Voorloopig kunnen we hiermee volstaan en laten de verdere overdenking ontrent het wezen der WSC's aan de arbeiders, die nog denken willen, over.

Verantwoording vrijwillige bijdragen tot 16 Febr. '33.

H.A.K. en andere lezers te R. F 1, G.v.R. te B. F 1., H.M. te A. F 2,50, E.R.M. te A. F 1., v.d.M. te L. F 1, B.G. te H. F 0,30, M. te A. F 0,25.

BIJ DIT NUMMER van het PIC zijn twee bijvoegsels. Het eene is een manifest, dat door de G.I.C. te Laren is verspreid naar aanleiding van een vergadering van het IAMV. Het tweede bijvoegsel is een voortzetting van de brochure "De beweging van het kapitalistisch bedrijfsleven". Dit bijvoegsel begint met blz 26 en loopt tot en met blz. 31. Zoals we vroeger reeds aankondigden, zal deze brochure ongeveer 40 blz. omvatten, zoodat we de laatste aflevering bij het volgende PIC hopen te kunnen doen.

De belooning van kameraad Noske.

Onlangs meldden de bladen dat kameraad Noske, op diens eigen verzoek, van de rijksregering verlengd verlof gekregen heeft als "Ober-Regierungs-Präsident" van Hannover, tot hij het aantal dienstjaren heeft, waarmede hij recht op pensioen krijgt. Ook de Hitlers weten de hondentrouw van de "marxist" Noske goed te waardeeren.

Kameraad Noske werd na de revolutie van 1918 rijksweermister in de regering Ebert-Scheidemann. "Iemand moet er toch de bloedhond wezen", zei hij zelf. Onder zijn leiding werden de Freikorps van oudofficieren, studenten en trouw gebleven troepen georganiseerd, om daarmee de revolutionaire arbeidersbeweging neer te slaan. Al het bloed, dat in de revolutiejaren na 1918 in Duitschland is vergoten, heeft hij laten vloeien, hij was verantwoordelijk, om maar een paar voorbeelden te noemen, voor de arbeidersslachtingen in Berlijn in de Spartacusdagen, in Brunswijk, Bremen, Hamburg in 1919, in het Ruhrgebied in 1919, waar de arbeiders door algemeene staking de socialisatie van de mijnen af wou dwingen, daarbij in conflict kwam met de rijksweerm, in München ter gelegenheid van de radenrepubliek, weer in het Ruhrgebied na de opstand tegen de Kapp-putsch, bij de Midden-Duitsche opstand. Hij bewaarde Duitschland voor de chaos van het communisme, bedwong de revolutie, en legde de grondslag voor de tijd van vreedzame ontwikkeling waarvan het tegenwoordig Hitlerbewind voorloopig het hoogtepunt is. Deze Noske was en is nog steeds in de Duitsche sociaal democratische beweging een hooggeacht partijgenoot.

Dat zijn optreden ook over de grenzen waardeering heeft gevonden zien we aan het volgende: het Handelsblad verwijt de S.D.A.P. naar aanleiding van haar weifalende houding in de zaak met de "Zeven Provinciën" halfslachtigheid, wijst haar op het voorbeeld van kameraad Noske, die als het er om ging om munitie te onderdrukken, ook niet vies was van een paar spatjes bloed. Vol waardigheid verdedigt Het Volk zijn Duitsche partijgenoot-Noske: "hij stond pal; een militaire commandant die op zijn post bleef, die zich in dienst stelde van de bedreigde republiek".

lute" ineenstorting niet komt. Want een groot deel van het economische leven blijft altijd functioneeren. De overgang van kapitalisme naar communisme is daarom geen automatisch proces, maar blijft altijd aan de graad van bewustwording der arbeidende klassen gebonden. Juist daarom is een onverzoenlijke, principieele propaganda noodzakelijk.

Uitgaande van de grondslag der kapitalistische maatschappij, de rentabiliteit van het kapitaal, willen we nu verschillende vraagstukken van de tegenwoordige en van de komende tijd aan een korte beschouwing onderwerpen.

a. De omvang der crisis.

De huidige crisis overtreft alle voorafgaande in omvang. De oorzaak daarvan ligt in de voortdurend verder gaande specialisatie van de maatschappelijke arbeid. Ieder afzonderlijk bedrijf werd steeds meer een radertje in het groote geheel. Voor het brood door ons geconsumeerd wordt, heeft de halve wereld er aan gewerkt. De Canadeesche boer heeft het graan verbouwd, de meelfabrieken in Winnipeg hebben het gemalen, de spoorwegen hebben het meel vervoerd, de trans-atlantische stoomers hebben 't hierheen gebracht, de bootwerkers hebben het gelost, de bakkerijen hier hebben het verwerkt. Enz. enz. enz. De heele wereld is verbonden tot één groote werkplaats. Daardoor hebben de crisissen bij de tegenwoordige specialisatie een INTERNATIONAAL KARAKTER.

Maar ook nationaal nemen ze door de specialisatie in omvang toe. Met de ontwikkeling der internationale goederenhandel ontwikkelden verschillende bezigheden, die vroeger door de fabrikant zelf werden verricht, tot afzonderlijke maatschappelijke functie's, die door afzonderlijke organen behartigd worden. Zoo ontstonden de groote handelmaatschappijen, het boekhoudings- en bankapparaat, waarin duizenden van de ~~XXXX~~ door het grootbedrijf platgedrukte en verproletariseerde middenstand tot loonarbeiders, tot "hoedenproletariers", een bestaan vonden. Een crisis slingert ook van hen duizenden in het werklozenleger, zoodat de specialisatie van de maatschappelijke arbeid de omvang der crisis ook naar deze richting uitbreidt.

Van is de groote uitbreiding van het moderne staatsapparaat nog een factor, die de omvang der crisis doet toenemen. Duizenden en duizenden loonarbeiders met en zonder "hoed", zijn in dienst van de staat, terwijl de bronnen, waaruit de staatsuitgaven gevoed worden, uit 't bedrijfsleven komen. Een crisis schudt daarom ook ernstig aan de fundamente van het staatsgebouw. De staat moet "bezuinigen", allerlei werkzaamheden tot stilstand brengen en zoo duizenden loonarbeiders bij het werklozenleger inrijen.

Ten slotte wijzen we nog op het toenemen van de omvang der crisissen door de veranderingen, die zich in het boerenbedrijf voltrokken hebben. Vroeger voerde de boer een tamelijk "zelfstandig" bestaan, doordat hij voor 't grootste deel z'n eigen product verbruikte, en alleen z'n overschot op de markt bracht. Nu is de boer geheel tot de warenproductie overgegaan. Hij is in de productie gespecialiseerd en verkoopt z'n geheele product. Evenals ieder ander moet hij nu alles, wat hij voor z'n onderhoud noodig heeft, kopen. Voor de verkoop van z'n producten is hij

geheel van de markt afhankelijk en de ineenstorting van de prijzen, die de over-accumulatie begeleidt, ruïneert hem, zoodat tegenwoordig de heele "boerenstand" in een crisis wordt meegesleept.

Dit zijn de voornaamste factoren, die de crisissen een steeds grootere omvang doen aannemen. In 't algemeen gesproken is het dus de voortdurende omwenteling in de sociale verhoudingen, die door de veranderingen in de productie (door specialisatie) ontstaan. 't Maatschappelijk arbeidsproces wordt steeds meer één ononderbroken geheel, waarbij iedere deelwerkzaamheid van de andere afhankelijk is. En daarmee worden ook alle menschen onderling afhankelijk, zoodat de crisis de heele samenleving gaat omvatten en de heele wereld uit haar voegen rukt. Hoe verder het kapitalisme zich ontwikkelt, des te ernstiger bedreigt ~~XXX~~ het daarom de heele samenleving, des te groter rampen van verhongering en verwildering brengt het over de menschheid.

Vele arbeiders leiden uit de enorme omvang der huidige crisis, nu over de heele wereld milioenen zonder dak boven het hoofd als vagebonden langs de wegen zwerven, af, dat de "eindcrisis" voor het kapitalisme gekomen is. Maar uit de enorme omvang alleen is dat niet af te leiden. De kwestie waar het op aan komt, is, of de rentabiliteit hersteld kan worden. M.a.w. of de verstoorde verhouding van betaald en onbetaalde arbeid voor de kapitalisten verbeterd kan worden; m.a.w. of de uitbuitingsgraad van de arbeid nog voldoende verhoogd kan worden. Is dat nog mogelijk, dan herstelt het kapitalisme zich en zet een nieuwe periode van bedrijvigheid in, waarbij de werkloosheid geleidelijk afneemt. Dit punt moet dus nader in het oog gevat worden.

b. De duur van de crisis.

De huidige crisis wordt niet alleen gekenmerkt door groote omvang, maar ook door ongeëvenaard lange duur. Ook dit wordt veelal als een aanwijzing gezien, dat het kapitalisme z'n "eindcrisis" doormaakt. ~~XXXX~~ Maar uit de langdurigheid is niet af te leiden, dat die toestand ten slotte niet overwonnen kan worden. Het is daarom vruchtbaarder te onderzoeken, waardoor deze crisis langer duurt dan haar voorgangers.

We moeten dus nagaan, in hoeverre de gewone middelen van herstel nog hun werkzaamheid hebben. Het herstel der rentabiliteit gaat langs de weg van:

1. Kapitaalvernietiging.
2. Concentratie der kapitalen met daarmee gepaard gaande centralisatie van het bedrijfsleven.
3. Rationalisatie.
4. Verlaging van het levenspeil der loonarbeiders.

Al deze werkingen te zamen brengen een nieuwe verhouding tusschen de betaalde en onbetaalde arbeid tot stand, m.a.w. een nieuwe winstbasis.

DE VERLAGING VAN HET LEVENSPLEIL, die vroeger een belangrijke rol speelde bij het vormen der nieuwe winstbasis, heeft door het voortschrijden der machinale productie een groot deel van haar "genezen" de werking ingeboet. Het arbeidsloon maakt een steeds geringer deel der productiekosten uit, zoodat een loonsverlaging van bijv. 10% praktisch geen effect meer sorteert. Om de rentabiliteit langs deze

weg te herstellen, zouden de loonen zeker tot de helft teruggebracht moeten worden, wat voor de groote massa tot de onmogelijkheden behoort. De ontwikkeling der machinale productie, de vervanging der menschelijke arbeidskracht door machines, heeft daardoor deze uitweg uit de crisis aanmerkelijk bemoeielijkt. Het toenemen van de machinale productie, of, economisch uitgedrukt, de groei van het vaste kapitaal, dat in de productiemiddelen steekt, is daarom een factor, die de duur van de crisis verlengt en die steeds meer zorg baart, hoe verder het kapitalisme zich technisch ontwikkelt. Daarom moeten de andere factoren, die een herstel in de hand werken met vergroote kracht in het werk gesteld worden naast de scherpste neerdrukking van het levenspeil der loonarbeiders.

DE RATIONALISATIE zou hier een rol kunnen spelen. En ongetwijfeld oefent ze ook nu haar werking. Maar de rationalisatie heeft voor zeer vele branches nu reeds zulk een hooge graad bereikt, dat verlagings der productiekosten langs deze weg alleen mogelijk is bij enorm groote productie. En juist hiervoor is nu geen plaats, doordat alle landen hun grenzen voor concurrerende goederen sluiten, waardoor de wereldhandel zich in heel nauwe banen beweegt. Bij een productie op beperkte schaal biedt de rationalisatie daarom geen nieuwe mogelijkheden. Bovendien brengt het doorvoeren van wezenlijke rationalisatie ernstige kapitaalmoeielijkheden met zich mee. Bekend is het voorbeeld van de Ford-fabrieken in Detroit, die een half jaar werden stilgezet, om de fabriek op een ander type wagen om te vormen, waartoe zeer groote kapitalen nodig zijn. Zoodoende wordt de reeds bereikte rationalisatie veelal een rem ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ bij het doorvoeren van de nieuwe. D.w.z.: de bereikte rationalisatie is tot een factor geworden, die de duur van de crisis verlengt.

Bij 't in gebreke blijven van deze twee belangrijke factoren om tot verlagings der productiekosten te komen, zou dus een enorme KAPITAALVERNIETIGING tot stand moeten komen, om tot een "herstel" te kunnen geraken. Inderdaad vindt deze kapitaalvernietiging plaats. Vele ondernemingen hebben hun aandelenkapitaal tot op de helft, een derde of nog minder afgeschreven om 't absolute bankroet te voorkomen en zoo een nieuwe winstbasis te vinden. Maar deze kapitaalvernietiging is op geen stukken na voldoende voor 't heele bedrijfsleven. En nu zou de kapitaalvernietiging wel veel grotere vormen aannemen, als de kapitalisten het vernietigende spel der economische krachten hun vrije gang lieten gaan, zoals dit vroeger bij de "vrije handel" het geval was. Maar deze weelde kunnen de kapitalisten zich niet meer veroorlooven. In alle landen stellen de kapitaalbezitters alle pogingen in het werk, om kapitaalvernietiging te voorkomen door 't oprichten van tariefmuren. Zoals altijd in een crisis werpen de ondernemers zich met verdubbelde kracht op de export en ontketenen ze een vernietigende concurrentiestrijd op de wereldmarkt, waarbij ze elkaars markt trachten te veroveren. Liet men de vrije concurrentie haar werking oefenen, dan was in betrekkelijk korte tijd 't productieapparaat in de landen die economisch 't zwakst zijn, tot oud-roest geconcentreerd, d.w.z. het "nationale kapitaal" zou vernietigd zijn. Daarom richten alle landen tolmuren op, om de buitenlandsche concurrentie te weren en zoo in ieder geval de binnenlandsche markt als afzetgebied te houden, waarbij ze dan veel betere prijzen kunnen maken, dan bij de vrije concurrentie het geval zou zijn.

Maar deze tolmuren brengen natuurlijk geen oplossing van de moeilijkheden. Het zijn noodmaatregelen, om de "nationale kapitalen" in ieder geval een poosje te beschermen. De internationale specialisatie van het arbeidsproces heeft echter gemaakt, dat de bedrijven niet op de nationale, maar op de internationale goederenvoorziening gericht zijn. Voor de nationale behoeften zijn de in de verschillende branches belegde kapitalen veel te groot. Daarom verschijnen naast de tolmuren allerlei maatregelen om faillissementen te voorkomen, dat is, om de nationale kapitalen voor ondergang te ~~XXXXXXXXXX~~ behoeden. Dit gebeurt dan in de vorm van regeeringssteun aan bepaalde industrieën, of ~~XX~~ door het verstrekken van regeeringscredieten, die ten doel hebben groote goederenvoorraden uit de markt te houden, zoodat ze niet tegen spotprijzen verkocht hoeven te worden. Voor de betrokken kapitalisten is dat wel is waar heel aardig, maar voor een herstel uit de crisis werken deze maatregelen funest. De kapitaalvernietiging wordt geremd en daarmee wordt de duur van de crisis verlengd. Ze maken de crisis chronisch, in plaats van haar te overwinnen.

Toch hebben al deze maatregelen, die meestal in de vorm van een "reddingsplan", als een plan om het bedrijfsleven weer op gang te brengen, woorden aangediend, een tijdelijke werking. Met de ontredde van het bedrijfsleven gaat meteen de ontredde van de staatsfinanciën voort, zoodat de steunverlening steeds moeilijker wordt en de kapitaalvernietiging ten slotte toch moet intreden. Maar de kapitalisten zullen deze toestand zeker niet lajdelijk afwachten, zoodat ze voor dien naar andere middelen zullen grijpen, om ~~XXX~~ de eigen kapitaalvernietiging te ontgaan. Iedere "natie", op eigen kapitaalbehoud bedacht, moet daarom het kapitaal van de andere trachten te vernietigen, zoodat een nieuwe wereldoorlog onvermijdelijk is. Daarom is het geen toeval, dat men al spreken- de over ONTwapening zich voortdurend zwaarder bewapent. De "natie's" kunnen niet ontwapenen, omdat het nationale bestaan inderdaad op het spel staat. Ongetwijfeld is bij groote deelen der heerschende klassen de wil tot ontwapening aanwezig, omdat deze oorlogsvoorbereiding ook van hen zware offers vraagt, en bovendien het overwinnen van de crisis bemoeielijkt. Maar de kapitalisten kunnen niet anders, omdat ze de ~~XXXXXXXXXX~~ vangen van hun eigen productiestelsel zijn.

De maatregelen om de kapitaalvernietiging te voorkomen, behoren tot de belangrijkste omstandigheden, die de crisis van zoo lange duur maken. En de feitelijke oorzaken, waarom men de economische krachten geen vrij spel kan laten, om zoo de kapitaalvernietiging te doen intreden, bepalen, dat deze crisis een CHRONISCH KARAKTER heeft. De twee voornaamste oorzaken zijn de groote kapitaalconcentratie van de tegenwoordige tijd en de ver doorgevoerde specialisatie van de maatschappelijke arbeid. Het bankroetgaan van de reuzen-concerns betekent een "nationale ramp", omdat een dergelijk bankroet het toch reeds hopeloos ontworpen bedrijfsleven in een ware chaos zou doen onttaarden. Niet alleen het kapitaal van enkele kapitalisten staat nu op het spel, maar het bestaan van heele industriegebieden, die door deze concerns beheerscht worden. En in andere gebieden, waar niet zulk een enorme kapitaalconcentratie heeft plaatsgevonden, zoals bijv. in de agrarische landen, daar heeft de specialisatie heele landstroken op de vervaar-

diging van één of zeer weinig producten gericht. Voor zulke gebieden betekent de kapitaalvernietiging niet de onteigening van een hand vol bezitters, maar de absolute verhogering van heele landstreken. Het loslaten van de steunmaatregelen zou een groot deel van de boeren absoluut onteigenen en in 't pauperisme stooten.

Dit is het groote dilemma, waarvoor de kapitalisten geplaatst zijn. Aan de eene kant schreeuwen ze om opheffing der handelsbelemmeringen en terugkeer naar de vrije handel, omdat ze allen weten, dat de voortdurende inperking van de wereldhandel de situatie verscherpt. En daarom beleggen ze conferentie op conferentie, om de handelsbelemmeringen uit de weg te ruimen. Maar toch komt van al deze conferentie's niets terecht, omdat ze aan de andere kant heel goed weten, dat bij de vrije beweging der kapitalen de groote débacle van ineensstorting in de verschillende landen eerst recht doorzet... om niet meer overwonnen te worden! En daarom mogen de arbeidende klassen zich niet door de bourgeoisie op de weg laten dringen, om zich voor of tegen protectie, of voor of tegen de vrije handel te verklaren. Protectie beduidt het chronisch maken van de crisis met uitmondung in een nieuwe wereldoorlog. Vrijhandel beduidt de economische ondergang van heele "natie's" met de absolute verhogering der massa's. Daarom hebben wij geen keus, maar wordt ons de doorvoering der communistische productiewijze opgedrongen, de opheffing van de rentabiliteit van kapitaal.

Wat de bezittende klassen betreft, is het dus niet toeval, dat de Staat, die immers de handhaving der bestaande "orde" tot doel heeft, die daarom het privatbezit zijner burgers te verzekeren heeft, in deze crisis veel meer in het bedrijfsleven ingrijpt dan vroeger. Want, zooals gezegd, dreigt nu niet de ondergang van enkele kapitalisten, maar van groote deelen der "natie". Daaruit is het ook te verklaren, dat bij het fout gaan der Midden-europeesche banken (Danatbanken in Duitsland, Oostenrijksche Bank) de regeering het niet tot een faillissement liet komen, maar een voortzetting van het bankbedrijf verzekerde.

De mogelijkheden tot overwinnen der crisis hebben dus wel een groote verandering ondergaan! Terwijl vroeger de concentratie der kapitalen een middel was, om de crisis te overwinnen, heeft ze nu een hoogte bereikt, waarop ze een herstel onmogelijk maakt, of in ieder geval zeer bemoeielijkt. Terwijl vroeger een verdergaande specialisatie een factor in het herstel was, verleent ze nu een CHRONISCH KARAKTER aan de crisis.

De toestand, dat een kapitaalvernietiging nu de vorm van een "nationale ramp" aanneemt, heeft zeer ver strekkende gevolgen. Het beteekent een nauwere aaneensluiting van alle bezittenden om de "natie" te verdedigen en is dus de bron, waaruit de nationalistische waanzin van het fascisme wordt gevoed. 't Beteekent daarom een algemeene wedstrijd in bewapening, om in de volgende oorlog de "nationale kapitalen te redden, die anders niet te redden zijn. 't Beteekent de internationale groei van het fascisme, wat de korte uitdrukking is, om de "natie" in staat van verdediging te brengen tegenover de andere kapitalistengroepen en.....tegenover de arbeidende klassen.

P. I. C. PERSDIENST VAN DE GROEPEN VAN INTERNATIONALE COMMUNISTEN

Deze dienst wordt aan belangstellenden gratis toegezonden. Stuur ons uw vrijwillige bijdrage.

Int. Instituut Soc. Geschiedenis Amsterdam

DOELSTELLING:

De ontwikkeling van het kapitalisme voert tot steeds heviger crisissen, welke in steeds grooter werkloosheid en telkens diepere ontwringing van het productieapparaat hun uitdrukking vinden, waardoor miljoenen arbeiders buiten de productie staan en aan de hongering zijn prijsgegeven. Daarbij nemen de belangen tegenstellingen tusschen de verschillende landen steeds scherper vormen aan, waardoor de

economische oorlog in een nieuwe wereldoorlog uitmond. De toenemende verarming en de steeds groeiende onzekerheid van bestaan dwingen de arbeidersklasse den strijd voor de communistische productiewijze aan te binden. De groepen van internationale Communisten waken de arbeiders in dezen strijd op, het beheer en de leiding van productie en distributie volgens algemeen geldende, maatschappelijke regels. ZELF ter hand te nemen, om zoo DE ASSOCIATIE VAN VRIJE EN GELIJKE PRODU-

ADMINISTRATIE: H. CANNE MEIJER TRANSVAALSTRAAT 125 (c) 's-DAM, GEM. GIRO C.2886 POSTGIRO 203112

CENTEN te verwezenlijken. De groepen van Internationale Communisten zien den wezenlijken vooruitgang der arbeidersbeweging in de ontwikkeling van het zelfbewustzijn der arbeiders. Daarom plaatsen ze zich tegenover de leiderspolitiek van de parlementaire partijen en van de vakbeweging en stellen de leuze: ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN! DE PRODUCTIE IN HANDE N VAN DE BEDRIJFSORGANISATIES!

ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN! DE PRODUCTIE IN HANDE N DER BEDRIJFSORGANISATIE'S!

Zesde jaargang NO 6. Maart 1933 NO 1.

De twee gezichten van de sociaaldemocratie.

De bom van de "Zeven Provincieën is gebarsten, en de splinters zijn doorgedrongen in de koppen van veel arbeiders hier, de schrijftafels van de journalisten van "Het Volk" hebben van de schok gebeefd, en de inkt is in vreemde klodders op hun bleekrose papier gespat.

Zoo kregen we in onze bus gegooid een manifest aan het "Nederlandsche Volk". Een manifest vol gejammer over het wanbeleid der regeering, over de feestvierende commandant die tweemaal was gewaarschuwd en toch de jeugdige schepelingen gelegenheid gaf om met het schip zee te kiezen.

Een woord komt niet voor in het manifest, dat is het woord klassenstrijd. Toch was de actie op 23 de "Zeven Provincieën" een klassenstrijd, en wel wat doelstelling en optreden betref van sociaaldemocratisch karakter, dat wil zeggen, de matrozen strijden voor een behoorlijk loon, zonder de kapitalistische orde aan te tasten. Ze zijn klassebewust in deze zin, dat ze weten dat de arbeidersklasse een onmisbare rol in het productieproces vervult. Ze willen daar ook naar betaald worden. Ze zijn niet klassebewust in die zin, dat ze weten dat ze de wegbereiders zijn voor het communisme.

Zoo'n sociaaldemocratische actie werd gevoerd aan boord van de Zeven Provincieën. De bemanning demonstreerde tegen de onrechtvaardige loonsverlaging, ze demonstreerden dat zonder hun de marine onmogelijk was, dat een schip zonder officieren wel, zonder matrozen niet kon varen. Ze hielden vlaggeparade om te laten zien, dat ze geen communistische actie wilden, dat de nationale gedachte de nationale geschillen overheerschte, ondanks het tijdelijk doorbreken van de krigstucht.

Was de S.D.A.P. een sociaaldemocratische partij, dan had ze deze actie als ontactisch af kunnen keuren; ze had zich uit moeten spreken voor het recht van de matrozen om voor "rechtvaardig loon" te demonstreeren, om de regeering te laten zien dat ze door al te groote loonkorting haar eigen weermacht in gevaar brengt. Ze had zich solidair moeten verklaren met deze reformistische klassenstrijd. De S.D.A.P. deed dat niet en bewijst daarmee dat voor haar niet alleen het socialisme, maar ook het reformisme heeft afgedaan.